

ceratione, alii sine ulcere consistunt, in illis, quibus ulcus haud est, tumor reperitur ad ostium, durus, inæqualis, gravis, colore turpis, subruer, aliquando sublividus & dolores habent vehementes ad inguina, imum ventrem & pubem & lumbos: Graviter sese habent ad contrectationes, & variantes medicationes. Exulceratus autem si cancer est, super doloribus & indurationibus & tumore, rodentia male ordinata apparent ulcera maximam partem immunda. Secernitur autem ab illis sanies tenuis, aquosa, nigra, rufa, fetida, aliquando & sanguis effertur; hic morbus incurabilis. Ραγάδες, κονδυλώματα, αίμορροΐδες υψέρας. Fissuræ, glandulæ induratæ, hæmorrhoides uteri. Περί τὸ τῆς υψέρας στόμιον γίνονται φαγάδες, ἐκ βλαίων τόκων, καὶ τὸ μὲν πρῶτον διαλαυνθῆναι, ἔτι προσφάτων ὄντων τῶν ἀπὸ τῆς τέξεως πόνων. Ὑψέρον δὲ καὶ κατ' ἐλίγην ἐν αἰσθηταί γίνονται, ποτὲ μὲν πρὸς τὰς χειραψίας, ποτὲ δὲ καὶ τὰς συνουσίας, ὅτε καὶ αἰματσοῦνται διὰ τὴν παρέρρηξιν. PAVLVVS AEGIN. Libr. 3. οε. Circa uteri ostium fiunt fissuræ ex partibus difficilibus, & ab initio quidem latent, licet certum sit, partum fuisse laboriosum, deinde autem paulo plus sensibus percipiuntur, aliquando ad contrectationem, aliquando in coitu, ubi propter attritum cruentantur. Ausser denen Krankheiten der Gebärmutter, die von dem unordentlichen Auswurf derer Säffe entstehen, giebt es verschiedene, die das Wesen der Mutter selbst betreffen. Sie wird Krampffartig zusammen gezogen, also, daß die entlegenen Theile aus Mitleydenheit davon betroffen werden. Daher entstehen Mutter: Erstickungen, Ohnmachten, Melancholien: Die Mutter wird ent-

zündet von zustoßenden Beleidigungen, bey schwacher Geburt, und dergleichen. Aus denen Entzündungen entstehen Mutter: Verhärtungen, und daraus werden fressende Krebs: Schäden. Offt ist der Mutter Mund zerrissen, oder mit Knötgen besetzt, oder giebt Blut von sich, auf die Art und Weise, wie die güldene Uder.

Φ.

ΦΑΓΕΔΑΙΝΑ, Φαγεδαϊνικὰ ἔλκη. Τὰ μὲν ἐν ἄλλοι τῶν ἐλκῶν αἰεὶ μέζω καὶ χείρω γίνεται, καὶ σύμπαντα ταῦτα φαγεδαϊνας ἐκάλον οἱ παλαιοί. διορίζουσαι δ' ὕψερον ἐπεχέρησαν ἐνιοὶ προσηγορίας ἕκαστον ἰδίαις, ἕνα μὲν ἐν αὐτῶν χειρῶναισιν καλεῖντες, ἕνα δὲ τηλέφεια, φαγεδαϊνας δ' ἄλλα, καὶ τινὰς ἐτι ἄλλας περιεργότερας ἐπιφέροντες προσηγορίας. ἀλλ' ἡμῖν ἀρκέσει τῶν μὲν ἐπιλαμβανόμενων τι τῶ πέρηξ χωρὶς τὰ μὲν ἔρηπτας ἰνομάζον, ὅταν ἐπιπολῆς ἢ καὶ κατ' αὐτὸ τὸ δέρμα, τὰ δὲ φαγεδαϊνας, ὅσα καὶ τὴν ὑποκειμένην διαφθερεῖ σάρκα. τὸ γὰρ σηπεδαϊνάδες καὶ νομάδες ὑπὸ τινῶν ἰνομαζόμενον ἔλκος, ἔχ' ἔλκος ἐστὶ διαφορὰ τις ἴδιος, ἀλλ' ἐπιπεπλεγμένον πάθος ἐξ ἔλκος τε καὶ σηπεδόνας. ἴσμεν δ' ὅτι καὶ χωρὶς ἔλκος αὐτὴ κατ' ἑαυτὴν ἢ σηπεδῶν ἐν πολλοῖς τῶν μορίων συνίσταται. Alia itaque ulcera semper majora & deteriora fiunt, atque hæc omnia Phagedænas antiqui nominabant. Quidam vero posteriores ea distinguere cogitarunt, propriamque singulis appellationem indiderunt, quædam Chironia, quædam Telephia, quædam Phagedænas nominantes, aliasque curiosas adhuc magis appellationes afferentes. Nobis vero sufficere, ex iis, quæ aliquid loci circumstantis occupant, alia Herpetas (id est repentes) nominare, quæ summam curam tantum infestant: alia phagedæ-

gedaenss (i. e. exedentes), quæ carnem subiectam corrumpunt. Nam quod putridum atque depascens, a nonnullis ulcus vocatur, non est propria ulceris differentia, sed passio implicita ex ulcere atque putredine. Scimus autem quod & absque ulcere putredo ipsa per se ipsam in multis corporis partibus consistit. GALEN. in Aphor. Hipp. Com. 6. sect. 45. *Um sich stesfende Schäden.*

ΦΑΛΑΓΓΩΣΙΣ, δὲ ἐστὶν ὅταν, δις τριχία ἢ τρις τριχία τῶν ὑποφυσμένων τριχῶν, ἢ ἐν τῷ ἄνω ἢ ἐν τῷ κάτω ελεφάρα. GALEN. Introd. f. Medicus. Phalangosis est, quando duplex triplexque ordo pilorum, ad marginem tarsi nascentium, vel in superiore vel in inferiore sunt palpebra. Doppelte oder dreifache Neffen derer Haare an denen Augenlidern.

ΦΑΛΑΚΡΟΤΗΣ, καὶ φαλάκρωσις, Calvities. Μαδάρωσις, defluvium capillorum. Περὶ δὲ τὰς τὰς τὰς γίνεταί ἢ τριχίασις καλεῖται, καὶ ἢ μαδάρωσις τῶν τριχῶν; ἢ τοὶ ελεφάριον, ἢ καὶ πτίλωσις καλεῖται, γίνεταί δὲ ἢ φθειρίασις καὶ πιτυρίασις, καὶ κριθί. ἢ ἢ λεγομένη δὲ μιλφωσις τῶν τὰς τὰς ἐστὶ πᾶθος, ἐρυθροὶ γὰρ τέτοις· εἰσὶν οἱ τὰς τὰς σοὶ, εὐκότες μιλφῶ τῇ χροιά. Circa palpebræ vero extremitatem fit τριχίασις, hoc est pili pungentes, & defluvium pilorum, quod μαδάρωσις & πτίλωσις dicitur. Fit & morbus pedicularis, ac porrigo, & parvus instar ordeï abscessus. Sed & μιλφωσις (id est pilorum nuditas) affectio est extremitatis palpebræ rubicunda enim his est palpebræ ala, colore miltum (hoc est minium) referens. *Aller-*

hand Mangel derer Haare um die Augen.

ΦΘΕΙΡΕΣΘΑΙ, Corrupti, speciatim de fetu dicitur. Πολλοὶ εἰσι κινδύνοι ἐν οἷσι τὰ ἐμβρυα φθείρονται. ἢ ἐν γαστρὶ ἔχουσα σείση, ἢ ἀσθενήση, ἢ ἀχθῶς βιήσηται ἢ πηλῆτη ἢ βήσηται, ἢ πτίρηται ἢ κεκράγη. HIPPOCR. de Morb. Mul. Multa sunt pericula, in quibus fetus corrumpuntur, si utero gerens moveatur & ægroter, & onusterat, & saliat, aut tussiat aut sternuter aut clamer. Hinc φθορά, ἀποφθορά, Abortio: idem quod ἐκβολή, τρωσμός, ἐκτρωσμός. Abgang einer unzeitigen Frucht. Denotat deinde corruptelam quamvis, φθειρόμεθα ἢ διὰ γήρας ἐπὶ θάνατον προέβητος ἢ διὰ τὸ βῆν τὴν εἰσάν, ἢ διὰ τῆς τῶν περιτωμάτων γενέσεως. GALEN. de Sannit. tuend. Lib. 1. Corruptimur vel senectute sensim ad mortem procedente, vel effluxu substantiæ, vel excernendorum generatione.

ΦΘΕΙΡΙΑΣΙΣ, ORIBAS. Lib. 4 ad Eunap. cap. 10. quod περὶ φθειρίασις inscribitur. Τίκεται πολλὰς ἐν τῇ κεφαλῇ φθειριῶν πλῆθος, ἀδρῶς ἐν τῷ ἔδαει τῷ δερματός, περιτῶν ὑγρῶν καὶ μετρίως θερμῶν συστάτων. Sæpenumero pediculorum copia in profunda capitis cute generatur, cum supervacanei modiceque calidi humores subsistunt. Φθειρίασις ἐστὶ περὶ τὰς ρίζας τῶν ελεφάριων ψάρα λεπιδίας πιτυρόδεις ἀποβάλλουσα. Pediculorum palpebrarum morbus est scabies, quæ ciliorum radices obsidet, squamulas furfuraceas dejiciens. GALEN. in Def. med. φθειριῶν φαμέν τὰ ελεφάρα, ὅταν περὶ τὰ τετριχωμένους πλατέες πολλαὶ φθειρές, μικραὶ γίνονται. GALEN. Introd. f. Medicus. Phthiriasi affici dicimus palpebras, si in capilla-

pillatis earum partibus pediculi parvi, lati, fiunt. Ὅτι δὲ Φθειρώσι τὰ βλέφαρα, καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν πάθος διατημαίνεσθαι, Φθειρώσις λεγόμενον, καὶ αὐταὶ δὲ τοῖς ἀκροῦσι ἐρώσι ζῶσαί τε καὶ κινήμεναι φαίνονται. Cæterum, quod palpebræ pediculis infestentur, vel affectus qui pediculatio dicitur, & Φθειρώσις, suo nomine indicat. Hi illis, qui oculorum acumine præstant, vivere moverique conspiciuntur. ACT. Lib. 2. Περὶ διαγν. παθ. cap. 7. Die Krankheit von überhandnehmendem Augenziefer.

ΦΘΙΝΕΙΝ, ὅπερ ἐστὶ μαρῆσθαι, Absumi lenta tabe, quod est, marcescere PAVLVS AEGINET. Φθινάδες νέσοι. Morbi tabifici. HIPPOCR. de glandulis Libro. Licet autem multi sint, quibus ægri sensim colliquescent, illi tamen maxime intelliguntur, qui in pulmone male affecto consistunt: Dum autem Φθινάδες νέσοι, alios, quam Φθινώδεας adducit, videtur etiam cum novo nomine novam rem attulisse, propterea erunt Φθινάδες, ξηρὰ συντήξις sicca tabes, pulmone nondum ulceroso, sed duro, & scirrhis oppleto: Sed Φθινώδεα ab ulcere esse, disertis verbis indicat HIPPOCR. Lib. 5. Aph. 64. & Lib. 4. Aph. 8. Abzehrende Krankheiten. Φθινάδες autem, Galeno interprete, nondum sunt consummati morbi tabidi, sed veræ Phthoes æstimantur esse principium, ipsique ad tabem proni Φθινώδεας appellantur. Φθινώδεας ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ τῶν ἰατρῶν, ὅσοι καὶ Φθινώδη νόσον ἢ καὶ Φθίνην τινὲς ὀνομάζουσιν, ἐπιτήδειοι παθεῖν: Τοῖσδε δ' ὑπάρχουσιν, ὅταν ὁ θώραξ στενὸς καὶ ἀβαθής. GAL. Comm. in Lib. 1. Epid. Ἰπποκράτης Φθινώδεας τινὰς εἶρηκεν & πᾶν σαφὲς

ἐστίν. εἴωθε γὰρ τὲς ἴσως δῆποτε ἰσχυρόμενες τὸ σῶμα καὶ Φθινέοντας ἕως ὀνομάζουσιν, & μόνον τὲς διὰ τὴν τῆ πνεύμονος ἔλκωσιν ὅλον τὸ σῶμα τηκομένους. GALEN. Comm. in Lib. 1. Epid. Hipp. Hippocrates tabidos quos appellaverit, haud liquet: solet enim quoscunque extenuatos corpore ita compellare, non tantum, qui ob ulcus pulmonum toto corpore deliquescent. Sed HIPPOCR. non tantum pulmonum ulcere laborantes appellat tabidos, sed omnes sensim colliquescentes quacunquedemum ex causa id factum fuerit, Est etiam apud COVM Φθίσις ἰσχυριάκη. Tabes coxaria, cum ex abcessu, aut fluxione in coxendicem, coxa emarcescit, deinde & totus homo. Est enim Φθίσις ἀλαία, quam τυφλήν καὶ ἀόρατον appellant, cum nulla manifesta causa est. GALEN. in Exegesi vocum Hippocratis. Φθίσις νοτιαία, seu dorsalis describitur HIPPOCRATI Lib. 2. de morbis: Hinc & Φθίσις νεφρίτις tabes renalis est, quam HIPPOCRAT. Libro de locis in homine, & libello de glandulis explicuit: Alia Φθίσις est πνευμονική, pulmonalis, alia ἔξωτος, quæ ex causa, in toto hominis habitu quaerenda, oritur. Vera Φθίσις.

ΦΘΙΣΙΣ ἐστὶ ἔλκωσις τῆ πνεύμονος, ἢ θώρακος, ἢ φάρυγγος, ὡςτε βῆχα παρακολυθεῖν καὶ πυρετὸν ἐπιχερῆν, καὶ συντήκεσθαι τὸ σῶμα. Phthisis est ulceratio pulmonis & thoracis & faucium, ut tussis sequatur, & febris lenta, & corpus colliquescat. Est enim Φθίσις ἢ ἰδίως ἐφ' ἑλκεὶ συντήξις τε καὶ μείωσις τῆ σώματος, εἴρηται δὲ Φθίσις ἀπὸ τῆ Φθίνεως ὅπερ ἐστὶ μαρῆσθαι. Phthoe proprie sic dicta, ex ulcere colliquatio & imminutio corporis: Dicitur autem phthisis a Φθί-

a φθίνεν quod est marcescere. Quare omne, quo corpus absumitur, etiam si ulcus non est, phthisin inducit. Φθίσις μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ λεγομένη κοιλίᾳ πάντα σώματος μείωσις τε καὶ σύντηξις, Phthisis enim est communiter dicta, quaevis corporis imminutio & colliquatio. Φθίσεως συστάσης αἴτε παρειαὶ πελιδνῶνται καὶ κατὰ τὰ μετώπε καὶ τὰ τραχήλια περιιδρώσεις γίνονται αἴτε σάρκες συντήκονται καὶ οἱ ὄνυχες γρυπῶνται καὶ λιπαροὶ καὶ ἐπλευκοὶ καὶ ἐξωχροὶ φαίνονται, τὰ δὲ πᾶδες ἐπικρατῶντος ἢ τε κοιλία ἐκταράσσεται καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἀνασπᾶται, διψα δὲ αὐτὰς ἐπὶ πλείον ἔχει καὶ ἀνορεξία, καὶ τὸ ἀναφερόμενον δυσώδες ὑπάρχει σφόδρα. PAVLVVS AEGINETA. Libr. 3. cap. λβ. Phthisi ad summum pro-
vecta, genæ livescunt, & ad frontem ac collum sudatiunculae fiunt, & carnes contabescunt & ungues curvantur, & pingues, albi & pallidi apparent, malo ingravescente venter perturbatur, & hypochondrium retrorahitur, sitis illos magis tener, & appetentiae defectus, & quod tussi educitur, foetidum valde est. Idem est φθῶν: Ἐπὶ αἵματι ἐμέτω φθῶν, καὶ τὰ πύα κάθαρσις ἀνω. HIPPOCR. Aphor. 7. 78. A sanguinis vomitu tabes, & puris purgatio sursum. Lubricus est phthisicorum status, maxime, si ulcus foetidum pulmonibus inest, acceditque colliquatio, τῶν φθισικῶν, οἷσιν ἐπὶ τὰ πύρα ἀξεί τὸ πτύαλον κίσεως βαρὺ, ἀπόλλυνται. HIPPOCR. Coac. Praenot. Phthisicorum, quibus ad ignem olet sputum factore gravi, pereunt. Τῶσιν ὑπὸ τῶν φθίσεων ἐνοχλη-
μάνοισιν ἦν τὸ πτύσμα ὅτι ἂν ἀποβήσασσι βαρὺ ὄζει ἐπὶ τὰς ἀνθρώκας ἐπιχέομενον, θανάσιμον. HIPPOCR. Aphor. Sect. 5. Quibus a phthisi correptis sputum, quod tussunt, grave olet prunis inje-

ctum, lethale. Ὑπὸ φθίσεως ἐχομένοις διάρροια ἐπιγενομένη, θανατώδες. HIPPOCR. Aph. Sect. 5. 14. Phthisi correpto diarrhoea superveniens, lethalis. Schwind-
sucht, Verzehrung ist jede Nahrlosigkeit, insonderheit die von schwübrigen Lun-
gen. Est etiam

ΦΘΙΣΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΥ, μείωσις τῆς κόρης μετὰ ἀμυδρώσεως. Tabes (oculi) est pupillae diminutio, cum obscuritate. GALENVS in Defin. med. Ἡ φθίσις πάθος ἐστὶ τῆς κόρης σενωμένης, καὶ ἀμυροτέρας καὶ ἐυσσοτέρας γινόμενης τὰ δὲ ἐρώμενα ἐπὶ τέτων μείζονα φαίνεται. αἰτία δὲ πύκνωσις, ὑπὸ ξηρότητι μᾶλλον γινόμενη. διαφέρει δὲ ἡ φθίσις τῆς ἀτροφίας τέτω, ἢ μὲν γὰρ φθίσις σενωτέραν ποιεῖ τὴν κόρη, ἢ δὲ ἀτροφία ὅλον τὸν ὀφθαλμὸν μικρότερον καὶ ταπεινότερον, Phthisis affectus oculi est, quo pupilla fit angustior, obscurior, rugosiorque; Res quae cernuntur, in his majores apparent, causa vero est densatio, quae siccitati potius fertur accepta. Sed phthisis ab atrophia hoc dignoscitur discrimine, quod illa angustio-
pillam, haec totum oculi bulbum minorem humilioremque reddat. PAVLVVS AEG. Libr. 3. cap. 22. Das Vertrocknen eines Auges. Der Zufall des Auges, da die Sehe enge wird, und derselben Oeffnung sich schliesset.

ΦΙΑΥΠΟΣΤΡΟΦΑ, Quae reverti amant, uti febres intermittentes malae curatae: Ὑποτροπή, Reversio morbi, Recidiva, quod est ὑποτροπή ὑποτροπιάζειν, reverti. Si causa morbi expulsa nondum est, sed morbus ἀκριτος mansit & crudus Recidiv, Rückfall der Krank-
heit. Τὰ ἀκριτα ἀλόγως ἐξασπρήσαντα φιλυπόστροφα. Quae sine legitima evacuatione subito sanantur, reverti amant.

Τὰ ἐγκαταλιμπαίνεμενα ἐν τῆσι νασοῖσι μετακρίσιν, ὑποσφοδρα. HIPPOCR. Aph. Sect. 1. reliquiae in morbis post crisin redeunt facile. Krankheiten, die gerne wieder kommen.

ΦΙΜΟΣ, Φίμωσις. Γίνεται Φίμος περὶ τὸ σῶμα τῆς ὑτέρας, ἢ δι' ἐλκωσιν προσημαμένην, ἢ διὰ Φλεγμονὴν σκιερῶθείσαν. Loci muliebres circa ipsum os clauduntur, vel ex praecedente exulceratione, vel in durata ibi inflammatione. PAVLVS AEGIN. Libr. 3. cap. 73. Διπλὸν τῆς Φίμωσεως αἴτιον γίνεται. ποτὲ μὲν γὰρ ἡ πόσθη καλύψασα τὴν βάλανον, ἀποσφραδισθῆναι πάλιν ἀδυνατεῖ ποτὲ δὲ ἀπαχθεῖσα ὀπίσω, ἐκείτη ἐπάγεται. τῆτο τὸ εἶδος ἰδίως περὶ Φίμωσις προσαγορεύεται. ἢ μὲν ἐν πρώτῃ διαφορᾷ γίνεται. ἢτοι δι' ἄλλην ἐν τῇ πόσθῃ γενομένην, ἢ διὰ σιακὸς πρόσφυσιν ἢ δὲ δευτέρᾳ ἐν ταῖς τῶν αἰδοίων Φλεγμοναῖς ἀποτελεῖται, ὅποταν ἀπαχθεῖτος τῷ δερματι ὀπίσω, ἢ βάλανος ἀνοιδήσασα μηκέτι ἐπιδέχεται τὴν πόσθην. Duplex Phimi causa est. Aliquando enim sic glandem praeruptum tegit, ne nudari possit, aliquando retrorsum ducta reduci non potest. Haec species proprie Periphimosi dicitur. Prior itaque differentia, aut ex cicatrice, quae in praeruptio concreverit, aut ex carnis incremento, qua illud coaluerit: Altera, genitalium inflammationibus fertur accepta, quoties, abducto retro praeruptio, glans intumuerit, nec amplius reducto operiri ea possit. PAVL AEGIN. L. 6. cap. 77. Enggeschlossene Vorhaut.

ΦΛΕΓΜΑ, Humor lentus viscidus, pituitosus. ἀπὸ τῆς φλέγεσθαι, cum humor sit ad inflammationes accendendas valde opportunus. Φλέγμα enim ipsam calorem praeternaturalem aetum designat, φλέγμα ἔ μόνον τὸν χυμὸν τῆτον, τὸν λευκὸν ἀλλὰ καὶ τὴν φλόζον. Lebenstr. Griech. L. Deutsch. Wörterb.

γρῶν διηλῶ, Phlegma non tantum hunc humorem album, sed & ardorem indicat, GALENVS in exegefi. Φλέγμα λευκὸν, Pituita alba & orta abinde hydro-pis species, quae Leucophlegmatia dicitur. HIPPOCR. Libr. de aere, aquis & locis. Pituita acri humore mixta, τὸ φλέγμα δριμύσι χυμοῖσι μεμιγμένον, ὅπη ἂν προσπέσῃ ἐς ἀήθεας τόπους, ἐλκοῖ. HIPPOCR. de Flat. Pituita acribus humoribus permixta, ubi in loca minime assueta irruerit, ea exulcerat. Hinc Φλεγμονώδης διάθεσις. GALEN. de differ. morb. Inflammatoria dispositio. ἔταν τὸ αἷμα σφηνωθὲν ἐν τῷ ρευματισθέντι χωρῶ διασαπῆ. GAL. de Crisib. L. 1. Quando sanguis incuneatus in partibus rheumate affectis, putrescit. Zu Entzündung geneigt. Sic Φλεγματώδεα dicuntur, inflammata: Φλεγματώδεα ἐλκεα, ulcera inflammata. HIPPOCR. Coac. Praenot. Et febres ad summum proventus dicuntur, ἀκμάζοντα νοσήματα καὶ ἐν Φλεγμασίῃ ἔοντα: Morbi ad summum progressi & in ardore constituti. HIPPOCR. Libr. de ratione victus acutorum. Φλεγμοναῖ enim proprie de febribus dici, testatur GALENVS, Commentario ad hunc locum, Φλεγμασία παραλαμβάνει τὰς πυρετὰς κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθῃ τῆς λέξεως, Phlegmasia completur febres secundum antiquum loquendi morem. Φλεγμαίνειν est διακαίεσθαι καὶ πυρᾶσθαι, incendi, uri, magno calore affici. Φλεγμοίνοντα τὰ ὑποχόνδρια καὶ φλογώδη καὶ δερμα, praecordia accensa, flammae & calida. GALENVS Comm. in Libr. Hippocr. de victu acutorum, dicuntur in hepatis duritie & inflammationibus.

ΦΛΕΓΜΟΝΗ, Inflammatio, tumor inflammatorius, pulsans GALENO, προσλα-

βών δὲ σφυγμὸν τοιοῦτον ὄγκος καὶ θερ-
μασίην πυρόδη, τὴν ὀνομασθεῖσαν ἰδίως
ἀποτελεῖ Φλεγμονήν. GALEN. Com. 3.
in Libr. Hippocr. de fracturis. Ubi
autem tumori accesserit pulsatio & calor
igneus, proprie sic dictam efficit phleg-
monem, sed antiqui omnem igneum
calorem, etiam si arteriæ intus haud pul-
sarent, phlegmonem appellant: Πάλα
ἔχ ἔως αἰτ GALENVS I. c. ἀλλὰ τὴν
Φλόγωσιν ἀπασαν ὀνόμαζον Φλεγμονήν.
Olim autem non ita, sed omnem calo-
rem auctum appellabant phlegmonem.
Est autem phlegmone summus inflam-
mationis gradus, HIPPOCR. de locis in
homine libr. Πυρετοὶ δὲ αὐτὸ δὲ γίνονται,
ἔταν τῆ σώματι ὑπερΦλεγμῶνται
αἱ, σάρκες οἰδίσκονται. Propterea febres
fiunt, quando, corpore ad summum ca-
loris gradum provento, carnes intumescunt.
Hujus phlegmones signa patho-
gnomonica sunt calor, rubor, tumor re-
nitens, dolor: Μετὰ Φλογώσεως τε καὶ
ἀντιτυπίας σφυγμώδης ὀδύνη. GALEN.
Comm. in Libr. 6. Epid. cum calo-
re & renitentia pulsatorius dolor. Φλο-
γῶν enim, exponente GALEN. in Exe-
gesi est πυρῶσθαι μετὰ ἐρυθρήματι,
accendi cum rubore. Περὶ πλήθει γι-
γνόμεναι Φλεγμοναί: GALEN. de venæ
sectione. A copia sanguinis orta in-
flammatio. Φλεγμονή ἐστὶν ὄγκος ἐνερευ-
θῆς καὶ ὀδυνηρὸς καὶ ἀντίτυπος καὶ
θερμὸς ἐξ αἵματος χρηστὴ τὴν γένεσιν ἔχων
ποτὲ μὲν ἐξ ὅλης τῆ σώματος φερομένη,
ποτὲ δὲ ἐν αὐτῷ τῷ μορίῳ πλεονάσαντος,
ὡς μὴ στέγασθαι διὰ τῶν ἀγγείων ἀλλ' ἐκ-
πίπτειν δροσοειδῆς εἰς τὰς μεταξύ κενὰς
χώρας: Καὶ τρώσεται δὲ πολλὰκις καὶ κα-
τάγμασι ἰληεστέ καὶ ἑτέροις πλείοσιν ἐξω-
θεν αἰτίαις τῆτο τὸ πάθος ἐπετα, (ἔσθ' ὅτε)
Φλεγμῶνται τι μέρος ἀνευ τῆ προηγ-
σασθαι φανερὰν αἰτίαν, ὅλη τῆ σώματος

ἐπιπέμπονται τῷ μέρει. PAUL. AEGI-
NETA Libr. 4. cap. 13. Phlegmone
est tumor rubens, & dolens, & renitens,
& calidus, ex sanguine optimo originem
habens, aliquando ex toto corpore de-
lato, aliquando in ipsa parte cumulado,
ut contineri a vasis nequeat, sed exci-
dat roris more in vacuas inter vasa par-
tes. Vulneribus sæpe & fracturis, ul-
ceribus, & variis ab aliis externis causis
ille morbus efficitur, aliquando inflam-
matur pars quædam sine præcedente
manifesta causa, dum totum corpus se
se in unam partem exonerat. Entzün-
dungen, welche sich an äußerlichen und
innerlichen Theilen hervorthun mit Fie-
ber, Schmerz, Röthe, Geschwulst, von dis-
cken stockenden Säfte, n, oder Ueberfluß des
Blutes.

ΦΛΥΖΑΚΙΟΝ: ἀπὸ τῆ φλύζειν καὶ
φλύσσειν, quod est ἀναζειν ab ardendo
vel urendo. Pustulæ, ab igneo quodam
febrili calore excitatæ; Φλύκταινα τὰ
ἀπὸ κάυσεως ἐν σαρκὶ ἀναστήματα. Phly-
ctænæ pustulæ ab ardore in carne ex-
citatæ. Sine dubio rem illam febrilem
vox designat, quæ penes febres mali-
gnas in cute efflorescit, Hippocrati haud
ignota, ἐν συνεχέσει φλυζάκια κατὰ πᾶν
τὸ σῶμα ἐκφύει. Coac. Prænot.

ΦΛΥΚΤΑΙΝΑΙ, γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα
inter symptomata empyematis. HIP-
POCR. Prognost. Pustulæ ardentes
passim in corpore fiunt. εἰ τὰ ἄρθρα
φλυκταίνονται ἐξερεύθρουσιν, ἐπιπολαίοις,
ἐπιρρηγώσαντες ἔτοι, κοιλίας καὶ βεβῶνας
διαφονίσσοντες διὰ πληγῆσιν ἐπωδυνῆσι
καὶ ἀποθνήσκουσιν. HIPPOCR. in Coac.
Lib. 7. Sect. 2. Quibus pustulæ rubræ
ad artus efflorescunt superficiales, si hor-
ror supervenit, si venter & inguina, ac si
contusa essent, dolent ac rubent, moriun-
tur. Φλύκταινα ἐπανάσασις τῆ κερατῆ-
δῆς

δός. PAVL. AEG. Lib. 3. 22. Phlyctæ-
na tumor corneæ.

ΦΡΕΝΕΣ, Præcordia Latinis dicun-
tur, & diaphragma. Φρένας ἐκάλουν οἱ
ἀρχαῖοι τὸ διάφραγμα. Phrenas anti-
qui diaphragma appellarunt. Ita etiam
accepit HIPPOCRATES Coac. Præn.
ἀποδνήσκουσι δὲ μάλιστα ἐκ τῶν τραυμάτων.
Ἦν τις ἐγκόφαλον τραυθῆ, ἢ ῥαχίτην μυε-
λόν, ἢ ἥπαρ, ἢ Φρένας. Ex vulneribus
autem maxime moriuntur, quibus cap-
ut vulneratum est, vel medulla spinalis
vel septum. Φρένες etiam τὴν νῦν καὶ
διάνοιαν significant, mentem & intelle-
ctum. Φρενῶν ἀψις, ἀπτεσθαι Φρενῶν,
desipere est apud HIPPOCRATEM.
Inde Φρενίτις. Perpetuum cum febre
acuta delirium: Ὁ Ἱπποκράτης φαίνεται
τὴν ἐν ὀξείᾳ πυρετῷ διηνεγκῆ παραφροσύνην
Φρενίτιν ὀνομάζων, διηνεγκῆ δὲ, ἐπεὶ ταῖς
ἀκμαῖς τῶν σφοδρῶν πυρετῶν ἐνίοτε ἐμπί-
πτουσι παραφροσύναι, ἐν ταῖς παρακμαῖς
εὐθὺς παύσμεναι; μαινέσθαι μὲν γὰρ
ὀνομάζουσι τὸς ἀνευ πυρετῆ παραφροσύν-
τας, Φρενετίξεν δὲ, τὸς ἐν πυρετῷ. Τὸ δ'
ἐν ἀκμῇ σφοδρῆ πυρετῆ παραφροσύνῃσαι,
παρακόψαι τε, καὶ παραχθῆναι, καὶ πα-
ραληθῆσαι, καὶ ἀντὶ δὲ τούτο παραφροσύνῃσαι
καλέσιν. Φρενίτιν δ' ἐκ ὀνομάζουσι ἀνευ τῆ
πυρεσσειν καὶ τῆ διηνεγκῆς τῆς παραφρο-
σύνης. GAL. Comm. 1. in Prorrh. Hipp.
HIPPOCRATES videtur continuam in
acuta febre desipientiam phrenitidem
appellasse, illam autem, quæ in summo
faltim febrium acutorum statu accidit
paraphrosynen, quæ in decremento
febrium subito iterum conquiescat, μαι-
νεσθαι est sine febre furere: In summo
febris ardentis statu, παραφροσύνῃσαι, πα-
ρακόψαι, παραχθῆναι, παραληθῆσαι, idem
est: Phrenitidem autem appellant con-
tinuum in omni febre delirium. Die
Nasereyen in Fiebern haben bey denen

Griechen verschiedene Nahmen, die, so
in denen Fiebern anhaltend ist, heist Phre-
nitis.

ΦΡΙΚΗ, Horror. Medius inter fri-
gus & rigorem status. Οἶον τραχύτης
τῆ δέρματ' ἐνίων μὲν ἀντὶ μέρων κοίλο-
τέρων φαινομένων, ἐνίων δ' ἐξεχόντων. GALEN.
Comm. in Libr. 6. Epid. Sect. 3. Aphor.
21. Veluti asperitas cutis quibusdam
ejus locis cavis, aliis eminentibus. Inde
Φρικώδες πυρετός. Horrida febris, ὁ
ἀναμειγμένην ἔχων τῷ ῥέγει θερμοσίαν.
σφυγμὸς ἄγαν ἀσθενὴς ἔχων ὡςτε μήτε
τῆς ἀφῆς ἀφικέσθαι, quæ mixtum cum
calore horrorem habet pulsumque val-
de debilem, ut nec tactu quidem perci-
pi possit. Αἱ ἐκ νότου Φρίκη πυκνοί, ex
dorso horrores frequentes. HIPPOCR.
Coac. Præn. Schauer, leichter Frost.

ΦΥΓΕΘΛΟΝ Φλεγμονὴ τῶν ἀδένων
σκιρῶθέντων, Glandularum scirrholo-
rum inflammatio. GALENVS Libro de
Tumoribus. Pessima sane & cancrōsa.
Panus dicitur CELSO Libr. 3. 18. & c.
28. Phygethlon tumor non altus, sed
latus, in quo quiddam pustulæ simile
est. Dolor distentioque vehemens est
& major, quam pro magnitudine tumo-
ris, interdum etiam febricula, idque tar-
de maturescit, neque magnopere in pus
convertitur. Fit maxime in alis aut in
inguinibus. Entzündung einer Drüse,
welche schwerlich reif gemacht wird. Ein
verhärteter Bubo. Ἔσι γὰρ ὁ μὲν βα-
βῶν, καὶ τὸ Φῦμα, καὶ τὸ Φύγεθλον, ἀδί-
νων παθήματα· βαβῶν μὲν, ἡ Φλεγμονή·
Φῦμα δὲ, τὸ ταχέως ἀνέξομενον, καὶ πρὸς ἐκ-
πύησιν ἐπιεγόμενον· Φύγεθλον δὲ, τὸ λεγέ-
μενον Φλεγμονώδες ἐρυσίπelas, ἢ ἐρυσσιπι-
λατώδης Φλεγμονή. Sunt enim bubon,
phyma, & phygethlon, partium laxa-
rum (quas glandulas, id est adenas, vo-
cant) passiones, bubon quidem, inflam-
matio:

matio: phyma autem, quod statim augetur, utque ad suppurationem festinat: phygethion autem est id, quod erysipelas, particeps inflammationis, aut inflammatio particeps erysipelatis nominatur. GALEN. de arte curat. ad Glauc. Lib. 2. cap. 1.

ΦΥΜΑ, Tumor præter naturam, sine aliqua externa causa, statim natus, auctus, inflammatus ac suppuratus: ἀπὸ τῆ φύειν, a germinando, ἀπὸ τῶν ἐν τῇ γῆ φυομένων οἱ ἀνθρώποι φύματα κεκληκασιν τὰς παρὰ φύσιν ὀγκας, τὰς πρὸς τὸν ἐπὶ τὸν τόπον ἐπιγενομένης. GALENVS Comm. in Lib. 6. Epid. ab illis quæ ex terra germinant, homines phymata appellant tumores in externis locis natos.

Ἐξαιρέτως δὲ λέγονται φύματα φλεγμοναὶ τινες αὐτόματοι τάχιστα μὲν γενομένη, τάχιστα δὲ εἰς ὄξύ καὶ ὑψηλὸν αἰσθόμενα, τάχιστα δὲ καὶ ἐκπνιττόμενα, καὶ πλείστη γὰρ ἢ τοιούτων γένεσις ἐστὶ ἐν Βαβυλῶνι καὶ μακάλλῃ, ὅτι καὶ ἀδένες ἐνταῦθα πολλοὶ, φύσιν ἔχοντες εἰς ἑαυτὰς ἐτοσίμως δέχεσθαι τὰ περιττά. GALENVS Comment. in Libr. 3. Aphor. 26.

Præcipue autem dicuntur phymata, tubercula quædam inflammata, subito quidem nata & in acutum subito fastigiata, subito etiam pus facientia, & plurima illorum generatio est in inguine & sub alis, quia ibi glandulæ sunt multæ, indolem habentes in se recipiendi superflua. Eine zur Reiffima kommende Drüsen-Geschwulst.

ΦΥΣΑΙ, Flatus, τὰ ἐν ἡμῖν πνεύματα. EROTIANVS. Venti intra nos geniti: Φυσᾶσθαι, inflari. Ἡ γαστήρ φυσᾶται, venter flatuosus est. HIPPOCR. L. 2. de morbis. Ἡ φύσα ἔ διαχωρεῖται, Flatus haud fecedit, inde ὀδύνη καὶ φύσα, Dolor cum flatibus. HIPPOCR. Libr. de tumoribus. Biehungen und die daher kommende Beschwerungen. Φύσαι ἐνε-

λέμεναι τοῖς ἐντέροις, τῷ μὴ ἔχειν τὸν ἔξοδον, ἀλγήματα σφόδρα παρέχουσι καὶ τρέφουσι. GALEN. Introd. f. Medicus. Flatus implicari intestinis, dum exitum haud habent, tormina & dolores vehementes excitant.

ΦΥΣΙΣ, Natura. Nexus causarum omnium, quibus valemus & convalescimus significat; Ὅλην τὴν ἕσταν καὶ κρείσιν τὴν ἐκ τῶν πρώτων στοιχείων. GALEN. L. 3. de Temperam. universam substantiam & miscelam ex primis elementis, quorum mutationes morbum faciunt. Ἀι μέγιστα μεταβολαὶ τῶν περὶ τὰς φύσεις ἡμῶν καὶ τὰς ἐξίας συμβαινόντων. HIPPOCR. Libro de ratione victus in morbis acutis; Magnæ mutationes eorum, quæ circa elementa & habitum totius corporis accidunt. Deinde natura est vis corporibus ingenta, qua valemus & convalescimus. Δύναμιν δὲ προσήκειν ὡς ἀκόσιν ἐκ τῆ τῆς φύσεως ὀνόματι ἐν ἕσταν αὐτοῖς τοῖς σώμασιν τοῖς διοικημένοις ὑπὸ αὐτῆς. Naturæ autem nomine facultatem nunc intelligere oportet, quæ corporibus ipsis inest. GALEN. Comm. 5. in Libr. 6. Epidem. Hinc natura est spontaneus ille motus in morbis, quo convalescimus. HIPPOCR. Libr. de aliment.

Ἀι φύσεις πάντων ἀδίδακτοι, Naturæ omnium sine magistro agunt, & ibid. φύσις ἐξαρτεῖται πάντα πάσιν, Natura omnibus ubique sufficit. Oponitur τῷ νόμῳ ἀρbitραρίῳ artificum Legibus. Vid. Νόμος. Ἡ φύσις λόγος πάσης δυνάμεως τῆς διοικήσεως τὸ ζῶον, εἴτε κατὰ τὴν ἡμετέραν προαίρεσιν, εἴτε καὶ χωρὶς ταύτης, ἀντιδιαρθεῖται ἀπάσῃ τῇ παρὰ φύσιν αἰτία, δι' ἣν βλάπτεται καὶ διαφθείρεται τὸ ζῶον. GALEN. de Sympt. caul. L. 1. Natura ratiocinium est totius virtutis illius, quæ animal regit; sive cum nostra conscientia, sive sine illa

illa obluetatur omni præter naturam
causæ, per quam læditur aut corrumpi-
tur animal. *Όλον δημισργός τε και τεχνί-
της ή φύσις.* GALEN. Meth. med. L. 3.
Instar opificis & artificis, natura.
*Τεταγμένον τι χρέμα είναι ή φύσις, κάπει-
δαν κρατή της ύλης, αναλογίαις τισιν
ώρισμέναις και περιόδοις τεταγμέναις αή κι-
νήσεις αυτής γίνονται.* GALEN. de diebus
criticis Lib. 2. Ordinatam quoddam
negotium est natura, & postquam supe-
raverit materiam (morbificam), determi-
nata paritate & certis circuitibus motus
ejus fiunt. Die Natur, das Vermögen
des Körpers, nach denen ihm von dem
Schöpfer gegebenen Kräften, die Ursachen
derer Krankheiten, durch die Würkung
des Nerven-Saffts und des Herzens, zu
überwinden. Differt quodammodo na-
turæ lex in singulis. Die Naturen sind
verschieden. *Αλλ' ή' απλώς ειπείν χρε
φύσιν αλλά προσθείνου την τίνων και πώ.*
GALEN. Meth. Med. L. 3. Non sim-
pliciter nominanda natura, sed adjicien-
dum est, cujus ea sit & ubi. Natura
effectus est organorum divina arte ita
contextorum, ut corporis durationem
ad certum tempus præstare possint, id-
eoque, ad discendam naturæ vim, opus
est callere anatomen. *Εμπορεία της
φύσεως των μορίων, ήν εξ' ανατομής τε άμα
και ακριβώς επισήμης ενεργειών τε και
χρειών περιζόμεδα.* GALEN. ad Glaucon.
Therap. Lib. 2. cognitio naturarum
uniuscujusque partis, quam ex anatome,
& acriore actionum corporearum, ac
utilitatum, studio acquirimus. Sponte
natura multa fiunt in cura morborum.
Φύσιες πάντων άδίδακτοι. HIPPOCR. Lib.
de Aliment. Omnium rerum naturæ
a nullo edoθεε sunt. *Όλον δημισργός τε
και τεχνίτης ή φύσις.* GALEN. Method.
med. L. 3. Instar architecti & artificis

est natura. *Διαγωνιζομένη φύσις τοις νο-
σεροίς αίτίοις.* GALEN. περι κρίσεων γ
Obluetatur natura causis morbificis.

ΦΛΙΑΞ, *Φαύσιγγες*, Maculæ rubræ
in tibiis exortæ, illis, qui a frigore tor-
pidos pedes igni admovent. *Φώδες, αή
από της φλόγης φλύκταινα,* ab igne
rubræ maculæ. *Καλάσι δέ φώδας, τά εκ
τῶ πυρός γεγόμενα, μάλιστα δε, όταν εκ ψύ-
χης εν τῶ πυρί καθίστασι, στρογγύλα επι-
φλογίσματα.* EROTIANVS de dictio-
nibus Hippocratis: vocant autem Φώ-
δας tumores illos, qui nascuntur illis,
qui post frigus ad ignem sedent, rotun-
di scilicet inflammatorii tumores. Froste
Beulen, vom unvorsichtigen Wärmen des
ter erfrohrnen Theile beim Feuer.

ΦΩΝΗ, Vox, ut signum in morbis,
Die Stimme derer Kranken, als ein Zei-
chen verschiedener Umstände. *Φωνή τρε-
μώδης.* HIPPOCRAT. Prænot. vox tre-
mula. *Όξυφωνή κλαυθμώδης.* HIPPOCR.
Coac. Prænot. Vox lacrymosa. *Όξυ-
φωνή κλαυθμώδης, πονηρόν.* HIPPOCR.
Prorrh. 1. vox clangosa, malum. *Φο-
ναι πολλοίς επεσήμκνον καιόμεναι και κα-
τειθέσαι, πρώτον μόν τοις φθινώδεσι, άταρ
και τοιςι καυσώδεσι και φρεντικώσι.* HIP-
POCR. Lib. 3. Epidem. voces multis
signum sunt, rancæ & interceptæ tabidis,
hinc inflammatis & delirantibus. Die
Zeichen in denen Krankheiten, die man
von dem Unterschied der Sprache nimmt,
sind vielerley: Sie besaget, wenn sie gehin-
dert oder unvernünftig ist, Schwindfucht,
Entzündung derer Lungen und des Ge-
hirns.

X.

ΧΑΛΑΖΑ ή χαλάζιον, Tuberculum
grandini simile in palpebris concretum,
κεγχρωδής συσροφή κατά τῶ βλεφάρου.
Autori Definit. GALEN. Miliaris col-
lectio puris in palpebris. Knötgen an